

THE SHEPHERD OF ISRAEL

ENGLISH DEPARTMENT

Subscription Price
50 Cents A Year

Published Monthly by the Williamsburgh Mission to the Jews
27 Throop Avenue, Brooklyn, N. Y.

JANUARY 1924
VOL. IV No. 4

THE LOGIC OF THE CHANGED CALENDAR

(Continued from last month)

As a matter of fact, only twelve years after the Easter tables of Dionysius, the Emperor Justinian—A. D. 537—issued a decree directing that all public documents should be dated by the year of the emperor, the name of the Consul, and the Indiction, or tax-period, then current. But only four years later the last Consul was elected; the office and the name alike became shadows. Emperors and Consuls have counted for nothing against the name of Jesus Christ. By A. D. 525 that name had stolen into the imagination of the world. It had stamped itself on literature. Greek games, Roman Consulates, mighty Emperors, world-famed conquerors vanished like hurrying phantoms. Why should time be dated "ab urbe condita" when Rome itself had lost both empire and fame? So A. D. took the place of A. U. C. Only one Name, survived only by one figure, was visible across wide spaces of perished time. That name and figure represented the energies which were moulding human society to a new pattern; and, as a visible concrete reflex of that fact, the world's time began to be reckoned from the birth of Jesus Christ. All that had gone before, all that had happened beside, no longer counted. By a deep, unconscious inarticulate, yet irresistible instinct the world recognized, and recorded on its almanacs, the true starting-point of life.

Many attempts have been made since to give another point of departure for recorded time. La Place, the astronomer, proposed to give stability and dignity to human chronology by linking it to the stars.

Some four thousand years before Christ the major axis of the earth's orbit coincided with the line of the equinoxes; in A. D. 1250 they were at right angles to each other. Human time, La Place argued, ought not to be adjusted to the trivial events and vanishing names of earthly history, but the march of the heavenly bodies. Here in the depths of space, and in the grouping of the planets, it was possible to find a magnificent and unchanging mark to which all human calendars might be adjusted. Why not make the moment from which the whole earth should count its time that at which the line of the equinoxes is at right angles to the axis of the earth's orbit? But science has not yet re-dated the almanacs, and never will. Islam has made a faint and broken mark on the calendar. Mohammedan nations count

their time from the Hegira, A. D. 622. The Moslem almanac was drawn up by the Caliph Omar in A. D. 640, only eighteen years after the Flight, and he imposed his calendar on all followers of Mohammed by the logic of the sword. Time for them was re-dated by force; and still the Hegira is confined as a time-measure to a dying creed and to cluster of half-civilized races. The most notable attempts in modern days to find a new starting-point for civilized time was that undertaken by France in 1793. The Revolution was to be counted as the year One; and that ambitious calendar has many things in its favor. It undoubtedly coincided with a political new birth; and since the Revolution had great passions and forces behind it, and great ideals before it, the new date marked the beginning of an enduring movement.

The world of European polities has never been the same since the Revolution, and never will be. The calendar enacted by the French Assembly had thus some historic justification, and it was adorned with all the artistic graces that the lively French imagination could invent. Its months had poetical names; its festivals bore such high sounding labels as Virtue, Genius, Labor, Opinions, Rewards. The revolutionary calendar in brief, had for the Revolution itself the office of a flag—and it shared the fate of a flag. It fell with the cause it represented. It lasted just 13 years; and its only legacy to history is the tangle of names and dates with which it confuses the records of those thirteen years.

All the forces known to history, in a word, and all the ideas that have authority for the human imagination, have been employed to mark the starting point from which the human race may count its years; and all have failed. Only one Event towers high enough above the horizon of history to serve as a landmark and a time measure for all civilized races.

Faith, of course, sees in that deep mark on the human almanac a mysterious and, as far as human purpose is concerned, an undesigned, but all-significant, token of ownership. It corresponds to the stamp on the coin. It answers the challenge, "Whose image and superscription is this?" It is both a sign and a prophecy, a sign that the centuries belong to Christ, a prophecy of the fast-coming hour when all that Time includes and represents shall bear His signature.

But what faith sees in the Christianized calendar, is for our purpose irrelevant. What adequate and intelligible explanation can, on scientific grounds, be given of this strange signature of a dead Jew's hand on all the almanacs of the

BETH SAR SHALOM

Williamsburg Mission To The Jews
Throop Avenue and Walton Street
Brooklyn, N. Y.

living world? What force wrote it there? Is it a mere historic accident? Is it the result of a reasonless caprice? It is certainly not the result of any conspiracy on the part of Christian fanatics.

Suppose some strange chemical force suddenly awoke in all the seas of the planet, crept through all their depths, and changed the tint of every wave. No one could name the moment when the change took place; no one could guess the cause. But the change was visible to man's very senses. Every wave that broke reflected the new tint. Would plain men accept as a sufficient explanation the theory that a child had by accident dropped its box of colors into the sea? Would a conspiracy of chemists explain it? What affected the color of all the seas must be a force as wide as the sea, and as deep.

On the theory that Christ never lived, or that He was an imposter, in regard to whom only the visible human elements have to be computed, the change in the nomenclature of time is the very paradox of history. Here is a peasant in the darkest age of the world; he lived in a subject province; He never wrote a sentence which has been preserved; He died when He had scarcely reached manhood, and He died cast out by his own race, and abandoned by his scanty handful of followers. And yet twenty centuries after he hung on the cross his birth is accepted, by believers and unbelievers alike, as the point whence all the centuries must be counted. In Jean Paul Richter's magnificent sentences, "the crucified Jew, being the holiest amongst the mighty, the mightiest amongst the holy, has lifted with His pierced hands empires off their hinges, turned the stream of centuries out of its channel, and still governs the ages." And all our almanacs repeat in unconscious prose, and in unrhymed numerals, the flight of stately rhetoric,

נוייסטינגען צוּשְׁטָמָנֶד פֿוֹן אַלְעָ אִידְעָן, וּוֹיְלָ מֵיר
אִידְעָן הַאֲבָעָן שְׁוִין אָזָא גְּלִיהָ אָזָ וּוֹוּ מַדְרָחָהָעָרָט
עַפְעָם אַשְׁלַעַכְתָּעַ זָאָר וּוֹאָס אַיזָּא בְּאַגְּנָאנְגָּעָן גַּעַוְאָרָעָן
פֿוֹן אַ אִיהָ, בָּאַשְׁוֹלְרוֹגְטָן מְאוֹן דָּעַרְפָּאָר אַלְעָ אִידְעָן
כְּפָרָט נָאָר וּוֹוּן דִּיעָוָן אִידְעָן זַיְנָעָן גַּאֲרָדִי פִּיהָרָעָט
פֿוֹן אַ וּוֹלְטָם אַרְגְּנָאנְזָאַצְּיָעָן

את איזאלאכע מעשין תעזהועים בריגנצען אויז
איידען שרעקליכע דרייפות, ר' 5. בפרט פאר אידען
אין פוילעה, ווילע מעז צוריצע דעם שונא ווערט
ער נאך ערנעה אוון דעם פועל זיאו וועלען נבעיך
פיהלען אונגעראע פולישע ברידער ווען דער שנא
וועט אהויים קומען.... עס פרענט זיך, וואו אין
דייא חכמה פון יונגע אידיעש פיהרער? אין אלעט
דארט פארשיימעלט אוון פאפרילט? וו אמת אין
נעביך דאמ, וואם גאט באקלאנט זיך אויף איידען
דורוד ישעה הנבויא: "וואברה חכמה הכהמיין". ד'ה
וילע אידען געהו נאך די פארשיימעלט "מצוח
אנשים מלומדה", און ניט נאך דעם דבר ד', האט
גאט איזוק גענומען די חכמה פון זיוירע הכהמיין.
און זוי זיינען עבליבען בי זיויר גאנרישקייט, וואם
האמי שיינן דאמ בז' וויאלא זונבר גוינזיג ובאהנט

רבותי! ס'איו שווין די העכטטע צויט דעם
רזה שטוט אויפערגעבען. ס'איו שווין די העכטטע
צויט צו זעהן איז ווען אַ בלינדרער פיררט אָן אַנדערען
בלינדרען פאלען זוי ביידע איז גרוב אריאן. (לוקם, 6)
לאוט אידיך נישט פירהרען ביי די בלינדרע אומגעלאָבּ
ערטטע פירערער וואס פאָר פירהרען אידיך איז אַ בלאטטע
פֿון צְרוֹתָהּ וּוּלְכָבָר וְאַנְגָּמָט "אֲנָכִי הַדָּרָר". (יוחנן י"ה, 6)
ישוע ווועט אונז אַפְּשִׁיטָטָם האָס. לְיעַבֵּעַ גַּבְּעָן אַז
אונזערע הערצער צו אַנוּנְעָרָעַ מְטִימְעָשֶׂשׁ. מִיט
לייעבע וועל מיר דעם שונא יא בעונגען, איז די
אַידְעָזְפְּרָגָעַ ווועט להַלְוָטוּן אוּפְהַרְעָעָן. ס'וואָעט
מעהָר נִיט זַיְן אַ קּוֹאָטָעַ פָּאָרָן אַז. מְזֻוּעַט מעָהָר
נִיט צְוִישְׁבָּעָרָעַן די טַהֲרָעָן פָּאָר אַיהֲם. מְזֻוּעַט אַיהֲם
איַבְּרָאָל לְיַעֲבָנוּ אַז עַר ווועט לְגַמְרִי נִיט דָאָרְפָּעָן
עַוקָּר זַיְן פֿון זַיְן מִידְינָה ווּאוּ עַר אַז גַּבְּוִירָעַ
און אַוְפְּנָצְיוֹנָעַן גַּלוֹאָרָעַן. נִיט דָעַ אַיד ווועט
איַבְּרָאָל לְיַעֲבָנוּ אַז עַר ווועט לְגַמְרִי נִיט דָאָרְפָּעָן
עַוקָּר זַיְן פֿון זַיְן מִידְינָה ווּאוּ עַר אַז גַּבְּוִירָעַ
בְּוַיְשְׁטָהָן אַז הַיְתָעָן. אַ סְּמִינָה האָט אַיהֲם אַז אַלְעַז
אַנְדָּרָעַן נַצְּצָאָגָעַן (אַ חַוִּי דַּאֲדִישָׁעַ) ווּוּשָׁעַן פֿון
קִינְעָן דָּרְדִּיפּוֹת. פֿון קִינְעָן גָּלוֹת, פֿון קִינְעָן שָׁוְנָאָס
וּוּאָס אַלְאַנְהָלָטָעַן שַׂוִּין אַזְוּבִּיףּעַל וְאַהֲרָה הַוְּנָדָרָה
טָע. אַירָעָן, דָעַקְנָתָן נַאֲרָדְרִיבָּר . . .

דער פערלער אויז געהאלפען געוויארען

א געוויסער פערלער מיר' מ. איז אריינגעקומש
אייז א פערלער סופליי סטאר אינזוקיפען
סchorה. דער פעדלער האט אבער נוישט גענד געלד
געחאט צו באצאללו פאר דער גאנצער סchorה, האט
ער דעם סטאר-איךפער געבעטונג או ער ואל איהם
דאם איברגען צורבארגעה, בי ער ווועט דיא סchorה
פארכויפען אונז צוירק קומען נאר ניעש סchorה או

ראבאילס דעם חוב באצעהלהען.
ויהי היום. דער פעדלער אויז דא. ער האט טאקע
פארקויפט דייא נעבעראנצען צחורה. אונז ברויך טאפאע
נייע צחורה. ס' האט אויהם אבדער א געוויסען סיבעה
געטראפטע אונז קעו ניט באצעהלהען דעם אלטמען חומ.
דרעפראכער בעט ער דעם סטארקעפער או ער זאל איזהכ

האט אוייסנעהערט די פארטערטער פון די אידישע ארגאניזאציעם. אונז דער גאנצער אידישער פראָס בעסט האט זיך אוייסגעלאזט מיט אַ בויעדען, ווילָז דער מעיאָר האט דאס אַלעַס צו נישט געמאכט. דער אידישער קאָטמֶפּ געגענו דעם סבלת פנִים פון גענעראל האָלְלָעָר האט לְגֻמְרֵי גָּאָר נִיט גָּעוֹרוֹקָט. דער מעיאָר זעלבָּס אָז אַפִּיצְיָאָל אַנוּעוּשָׂעָנָד גָּעוּעָן אָזְחָאָט דעם גענעראל געגעבעו בכוד מיט'ן פולען. מוויל.

ס' איז אבער ניט געונג דאס וואס די צויז
אידיעש ארגאניזאציעס זיינען איזו מיאוס דרכַ
געפאלען, נייערט עס האט אויך אָרוֹפִּיסְגָּרוּפָּעָן אֲזֶנְדָּרָמָן
פעאכטונג פארן' גאנצען כל ישראל. עס האט
אָרוֹפִּינְזָוָאָרְפָּעָן נאָד מעהָר ברען מאָטְרִיאָל אוֹתָה
דעַם שׂוֹזֵן פֿוֹן פֿרִיהָעָר טְלִיהָעָנְדָּעָן אַנְטִים עַמִּיתִישׁוּן
פֿוֹיעָר אַזְּ אָמְעָרִיקָא, ס'זָּאָל נאָד מעהָר אוֹיפְּבָּרָעָן
נעַן. אָדְרָבָא נְעַמֵּט אָנוֹ לְיוֹנָמֶט דֻּעַם אוֹיסְצָוָן פֿוֹן
דעַם באָסְטָאָנְגָּעָר אָרוֹיסְטָאָקְרָאָטָישׁוּן בְּלָאָט "בָּאָסְטָאָן
טְרָאָנְסְקָרְפֶּט", אָנוֹ אָרוֹטְיָילָט אַלְיוֹן אוֹיב אָודָעָן
דָּאָרְפָּעָן אֹזָן זָאָר טְהָוָן, בְּפֶרֶט אַזְּ אָפְּרָעְמָדָעָן לְאָנָּד
וְאָוֹ מְהָאָט אָנוֹן אָידָעָן אָרוֹיְנְגָּעָלָאָזָן אָנוֹן אָנוֹן
בְּשִׁיעָצָט פֿוֹן פֿאָרָפָאָלְגָּוָנָגָן. אָטְיוֹל פֿוֹן יְעַנְעָם
עַדְיטָאָרְיָעָל לְעוֹז וְזִקְּדִים וְוַיְפָלָגָתָן:

אם אואלכע פרעניאות, אואלכע חריפות – און צרות ברינגען אויפֿ אירדען די צרה' דיגע פיהרער פון אידענטום. דער אטעריקאנער, צי ער איז א קristolט צי און אייננספֿאכער גוּי אחז רעליגיאָן, וויסיט פון דעם נוייעם טעסטאטמענט וועלכעס ענטהאָלט דיו לעהדר פון יישוע המשיח און מְדַאָרֶף סִינְעָם נוּיט פִּינְד האבען, ניטאָמָּל אַ שׁוֹגָא. יישוע המשיח האט זונגר געההייסען אָז מְזָאֵל אֲפִילּוּ פָּאָר אַ שׁוֹנָא מִתְפָּלֵל זַיִן אָזְוִי וּוּרְאָלְיוֹן האט עַס גַּעֲתָהָן בְּעֵת דָּוָר רִשְׁעִים האבען אַיּוֹם אַוְרָאֵן צְלָב אַוְינָהָנָגָעָה האט ער פָּאָר זַיִן גַּעֲבָעָטָעָן: “פָּאָטָעָר פְּאָרְגִּינְז זַיִן וּוּוֹסְעָן נָוֶט וּוּאַס זַיִן טָהָן.” (לוקס ב'ג' 34) אָן אַיצְט קּוּמָעָן הַיּוֹנְטִינְעָן אַידָּעָן (?) וּוּאָס בָּאָרְהִיָּה מְעוֹן זַיִר מִיט זַיִר תּוֹרָה וּוּאָס שְׂטָעָהָת “לֹא תָקָם וְלֹא חָטוֹר”, אָנוֹ זַיִנְגָּעָן גָּאָר אָזְוִי וּוּלָה, אָזְוִי בָּאָרְהִיָּה, אָנוֹ אַהֲרֹנְבָּ�ן!

ברעטנידערן צו זיין איד און צו חרפַּה
שטעלען זיין תורה און זיין רעלגניאן איז אונא מין
ואר וואס דער אמעריקאנער קאנָה להלטן נוט משיג
זיין. דער אמעריקאנער קרייסט ווועט זיך שעהמײַן
או זאגען או ער איז א קרייסט, א נאכפַּאלגען פַּאַן
ישוע המשיח, וווען ער פִּירְהָרֶט זיך נוט אויף נאר
זיין לעהרע. דער איד איז אבער יא איז זיין, און
מְשֻׁתְּיִינְסָנִים געוֹאנְט וואס פָּאַר אַידִישְׂקִוִּיט דאס
איין נאָכֵן.

אוֹ דעַמְ קָרִיקָטָור וּוֹאָס דֵי בָּאַסְטָאנָנָעֶר
אִידְעַן הַכְּבָעָן נַעֲצִיָּינָט פֹה זַוְיָּעָר רַעֲלִיגְיוֹאַן שַׁטְּקָעָט
אַבְעָר נַאֲדָר עַרְגָּנָעָרָם: נַעֲמָלִיחָה, דֵי אַפְּמָעָרִיקָנָעֶר
בָּאַטְּרָאַכְּטָשׁ עַנְעַנְעַמְּחָאַטְּאַלְּמָן אַלְּמָן אַוְיָהָה דֵעַמְ

געפינט מעו ניט דעם געוויסען באלאזם וואס זאל
היילו אַנְגָּרָאַכְּבָּנָעָה האָרֶץ. מעו געפינט ניט דארט
די זיעס האָפָעָנוֹג וואס די נשמה פערלאָאנְט. דער
אַיד לאָעַט אָנוֹ לִיְדָעָה אָנוֹ שְׁטָרְבָּט אַיְזָעָצְוּ-
לָונְג. ניט ער ווֹוִיסְט פָּוּ גְּלִיק אָנוֹ צְפָרְדָּעָנְהָיִיט
בִּיּוֹם לְעַבְעָנָה ניט ער ווֹוִיס ווֹאָ ער ווֹעַט אָהִין גַּעַחַ
נָאָרְדָּן אַבְשָׁטָעָרְבָּעָן. יָא, דַּעֲרָפָאָר ווֹוִינְט אָנוֹ קָלָאנְט
געביך אַיד בעפָאָר ער גַּעַת אָוּועָס פָּוּ דַּיְעָעָר
וועעלט, ווֹוֵיל "בָּאַיּוֹן מְלִיאָה יוֹשֵׁר מְלֵיָה פְּשֻׁעָה".
ניט האָבָעָנְדָּג דָּעַם מְלִיאָה יוֹשֵׁר, יְשֻׁעָה המִשְׁיחָה. אָז
ער זאל אַיהם אַמְּאָל דָּארְט אָוִיבָּעָן אַטְוָבָּחָו
וועוֹיל נָור יְשֻׁעָה המִשְׁיחָה אַלְיָוָן אַיְזָעָנְהָרָעָן דָּאס
קרְבָּנוּ פָּאָר אָנוֹנָעָרָעָן זִינְר כְּדִי פָּאָר אָנוֹן אָוִיסְצָרָ
ווַיְרָקָעָן חִיּוֹלָם. יְשֻׁעָה המִשְׁיחָה זָאנְט אַיְזָיְוחָן 14.
וְאַנְיָ הַלְּדָר לְהַכְּנָה לְכָם מְקוּם, וְאַחֲרֵי אָשָׁר אַלְקָד וְאַבְּנָי
מְקוּם לְכָם שָׂוֹב אֲשָׁוֹב וְלַקְהָתִי אַתְּכָם אַלְיָי לְמַעַן תְּהִוָּי
עַכְיִי שֵׁם בָּאָשָׁר אַהֲוָה".

צולעב רוצע האפנונג פו חוי עלים גוונט אויך אפיקלו אביסעלע צו לירען פאר אונזער אמונה בישוע המשיח דא אויף דער וועלט. יעדער וואס האט גור אָדָר דענקונג החש, בפרט ווען מאין ניט אונזער אונזער, און מאינט זיד ניט נאדר געלר און נאדר כבוד, און ווען מהאט אביסעלע מורה פאר גאנט, מז מען זיד באקענען מיט ישוע המשיח, אויף וועם נאמט ב"ה האט גאנטן: "זה בני ידרי ב' רצחה נפשי אליו תשמעו". (מתתיהו י"ג, 5.)
ישוע המשיח איז דאס לאבעו דער מענשהייט.
(יוחנן ג, 35) ער אויז דאס ליכט פון דער וועלט (יוחנן ח, 12) ער אויז דער בעכבר האולט און שיצט דאס אידריש פון אַבעיגער אונטער גאנט הוך דרי שטענדיג גוטע קריסטלייבן מליצים פארין פאראפלאנטער איז אילע גותה לנדר. און ער וועט באילד קומען צום צויזיטען מאיל אלס מלך חמישית: "זהו אַיפָּה בְּרֹחֶמְיוֹ שְׁנִית לְעֵנִי כָּל חֵי". און ס'וועט נקיום וערען די נבואה פון זכריה י"ב: "וְהִקְרַבְתָּ אֲלֵי אֶת אִישֵּׁר דָּקוֹר". יא דאמאלס וועלען אלע זעהן או די מיסיאנער האבען דעם אמרת גען זאגט אַז יישוש איז דער משיח יישראאל.

די אידען אין באסטאן

ל עצמן חודש זיינען די אידען איז באסתמא
באנגען א גרויס נארישקיות אוון האבעו
דערמיט געשטעמעפעטלט דאס נגןצע אידענטום צו
שאנד און צו שפאמט. דער אינציגידענט איז ווי
פאלטן:
ווען בער פולוישער וווערטאָל "האַלְּטָר" באָז

בנאותם אנקומען נאר באסתאָן אויה א בעוזה, האט
דער מועיאָה, בעאיינפלומט פון דער אַמעריקאנער
לעניאָן, געמאכט פֿאַרְבּוֹרִיטּוֹנוֹגּוֹן פֿאַר אָן אוֹפּוֹ
נַחֲמָע אָן נַמְּפּוֹן דַּעַר שְׁתָאָדָטָן. אַזְוִיבָּאַלְד וּוּ
דאָס האָטָן זַיְד גַּעַלְאָזֶטֶן הַעֲרָעָנוּ אַיְבָּעָר דַּעַר שְׁתָאָדָטָן.
הַאָבָּעָדוּ דֵּי פֿהַרְעָרְרָה פּוֹן דַּעַר צְיוּינָסְטוּישָׁעָר אַרְגָּנָזְנִי
וְאַצְּיעָגָן, וּוְאוֹרָד דֵּי פּוֹן אַיְדִּישָׁעָן קַאנְגָּרָעָם. בְּאַשְׁלָלָאַ
סְּעָן אֶרְאַטְּעָסְטוּרָעָן גַּעַנְגָּדוּ דֵי רַעַפְשָׁאָן, וּוְיַיְלָעָה
דַּעַר וּלְעַבְרָה גַּעַנְעָרָאַל האָטָן אַרְגָּנָזְנִיּוֹרָט דֵי פּוֹילְיוּשָׁעָן
וּוְאַלְגָּנִיטּוֹרָם, דֵי "הַלְּעָרְטְּשִׁיקָּעָם". וּוְעַלְכָּעָה הַאָבָּעָדוּ
גַּעַמְאָכְטָן אַנְפָאַלְעָן אָוֹרָה דֵי אַיְדִּיעָן אָין פּוֹילְעָן אָוֹרָה
הַאָבָּעָדוּ זַיְד גַּעַנְמָעָן שְׁנִידָעָן דֵי אַיְדִּיעָה בְּעֵרֶת.
דַּעַר מְעִיאָר האָטָן גַּעַמְאָכְטָן אַחֲרִינְגָּן אָוֹן

THE SHEPHERD OF ISRAEL

PUBLISHED MONTHLY TO GIVE ISRAEL A KNOWLEDGE OF THE TRUE SHEPHERD, THE MESSIAH

לְאַרְבָּה שְׁשָׁתֶן תְּזַעֲדֵךְ

Subscription Price
50 Cents A Year

Published Monthly by the Williamsburgh Mission to the Jews
27 Throop Avenue, Brooklyn, N. Y.

JANUARY 1924
VOL. IV No. 4

ישיכל עבדיו יודם ונישא ונבה מא"ד – ישעיה נ"ג:
אפרדו קדמונינו ז"ל כי בעת שחורב בית המקדש
נולד "משיח". ד"ה מיט 2000 יאהר צוריה פונקט
ונוען, "שונע החמשות אין גבעורין געווארין.

את אואלכע מעהרערע שטעלען האט אונגעער גאון הרב לוייטענשטיין געפונגנע אין תלמוד און און וויהר הקדוש ברינגענדיג בעוויזוע פון די בתבי הוקודש און ישוע המשיח און אמרת זדקה און דער פאָר האט ער עס גענלויבט און אויפגענערט אַך רב צו זוין און דער ש.חל און און און בעמער געוווארטע אַך ז'בד פון יישוע הפשיה דאמ וואם אַלע רבנן וואָלטען באָדראָפֶט פהוּן וווען זוי וואָלטען נור מעהָר פירא געהאט פאָר נאָט ווֹי פאָר מענשען זוי טהָר עס אַבער ניט און אַטְאָקְוּרָעַ נאָד אַנדְרָעַ ווֹאָס אַהֲרָן ווֹתָן זאָן אָנוּ לְאָוֹמָה בְּזִיסְבָּן!

הוון עט יא. או. אונרמן ב- 1900 כהן קוריין: דער גראמעטער טיל פון או ערעד פון א בערטעל מיליאן אידען וואס נלויבען אין ישוע חמישית (בן ירכו) באשטעטהו פון א קלאס פון הוון, אינטעליגנץ געלערנטען או געוועסעה האפטט אודישע מענער און פרויען. דיעוועס בזאנט אוינו צורקליין אויסצ'ורעבעגען אלע נעמיין פון די פיעלע אידישע גענויין זען וואס האבען געניזובט אין ישוע חמישית. ווי צב"ש, לארד ביוקאנספיעילד דירערען, די הערטשלט, א.ז.ו. מיר פרענצען נאכמאן, וואס איזו די ערקליטזינג ווענען דיעוע פינאמינאלע.

עם איז נוצלוין צו זידלען אוו צו שימפערן דיעז
אלע נאבעלע אוו גרויסע פערעהנליך טגען
וואס גלבען איזו יישוע הפישיה, איזו ווי סחאבען
געטהו אידישע שריפתשטעלער אוו בעצגה צו
זושיינקאב שוףס איניקעל. יענע קליניקעפונג
הברחה האבען דוקא געוואלט אוו מארטיבער שוויה.
דרער פאטער פון דעם מיידעל וואס האט התונעה
געheatט מיט א קריסטן זאל אויסגעשלאלטען וועדען
פון אידישער תהעטינקייט, ער זאל רעוגנירען פון
דרער שוחל. איזו. דאס ציינט נוד איז ענכחערתינע
קרייט, א רעמארכילויוטער באראקמעד וואס הנט
קיוין רעספערט פאר איד וואס האט פיעל גומפלען
געטהו פאר דער מענשהייט. וא, און זוי איז פאלַ
קאמיעי ערפילט געווארען די נבואה פון ישעה ג.

דער אַינְצִינֶר עַנְפָּעֵר אוֹ דַּיּוֹעֵר פֿרָאַבְּלָעֵמַע
זונָן; אָנוֹ אָנוֹ דַּעַר אַיצְטִינֶר אִידְיִישָׁר רַעֲגִינְיאָן

הער שרייבער האט אויד נעקענט דעם באָרוּחַ
טיעו רב און גאָו "לִיכְתָּבָנְשְׁטֵיָן" פֿוֹ אָונְגָּרוֹן וּולְ
בער האט עבענטילֶר באָקענט זיוֹן אַמְנוֹנה אַין יְשֻׁעָׁ
קְרָמִים: אַמְּגָדְבָּר גָּאוֹן פָּאמָם שָׁם אָונְגָּרוֹן אַון אָונְגָּרוֹן

בשביעי, נסח' ז' ע' פאר געלד אדרער פאָר כבּוֹה, ווילְ בְּכּוֹד
זיט געטחוּ פֿאָר געלד אַסְאָר מִעְהָר גַּעֲהָתָם זַיְעַנְדִּין אֶרְבָּה, צַיְעַנְדִּין
הָאָט עַר אַסְאָר מִעְהָר גַּעֲהָתָם זַיְעַנְדִּין אֶרְבָּה, צַיְעַנְדִּין
וּסְמַמְּתָן אַלְעָ אַנְדָּרָעָ רְבָנִים הָאָבָּעָן זַיְעַנְדִּין
זַיְעַנְדִּין שְׁאָלָות וְתְשׁוּבּוֹת. הָאָט תְּמִיד באַקְוּמִין "שִׂיחִי"
אַזְּנִין שְׁוֹהֵל, תְּמִיד גַּעֲוָעָבָן אוֹוֶפֶּר כּוֹרָה בְּיַם אַרְנוֹן
הַקּוֹדֶשׁ, אַזְּנִין מִ'הָּאָט כַּתְּמַמְּתָן אוֹוֶפֶּר אַיִּהְמָן גַּעֲקָוּתָן
אוֹנְטָעָן אַרְוִיפֶּר. אַזְּנִין גַּעֲלָד הָאָט עַר אַזְּדָקִינְמָאָל
זַיְעַנְדִּין גַּעֲוָעָטָן ווּיְלָל עַד אַזְּנִין תְּמִיד גַּעֲוָעָט אַזְּנִין
אַזְּנִין. אַיהֲר ווּטַבַּע אַבְּעָר אַפְּשָׁר פְּרָעָנָה, נַזְּטָאָקָע
אַזְּנִין האָט עַר דָּאמָן טָאָקָע גַּעֲטָהוּן?

ד' אנטווארט איזו זוויג ער האט געגענט דיא
תמכ' הקדריש וועלכ' ווייזען אהינו או ישוע איז דיא
ישיח ישראאל. פ' איזו טאקי אמתה, או הרוב ליכטען-
טיטוין, או אלעל אנדערען רבנימ, לרענעו ניט די כתבי
תקודש ספרצעיל. ער האט אבער אויפירטיג בא'
זעדציגט יענע שטעלען פון'ס תנ'כ' וועלכ' ווערטו
ויטירט אונ אהינגעזיזען איזו ש"ס איזו איז אנדערע
טפערוין, או ישוע איזו דער אמת' דיגענער מישיח. צב"ג

"תנו רבנו, פישיה בן דוד שעתיד להגנות
מכהרה בימינו אמר לו הקב"ה שאל מפני דבר
אתון לה, שנאира. אספerra אל ה' אמר אליו בני
ישראל אני היום יולדתיך שאל מפני ואתנה גוים
חלהך ואחותך אפסי ארץ". אנו ווער קען דען אווי
ולידנין זיין און ניט זעהן און דאס נאנצע קאפעטלע
ועלכעט הוובט זוד און מיט "על ד' ועל פשיזהו"
עהט נור אווף יישוע המשיה און וועם דער "ואחותך

“אנו איז סברין דיבוי רב האט דער נאו נעפונען אלגענדע שטעלען. אמר ר' יוסי הנגליי צא ולמד בוט מלך הפסיח המצעטר בערד הפוישעים. שנאמר הוא מילל מפשענו... על אחת כימה וכמה שיוכת כל הדורות כלו, הרא דכתיב. ור' הפניע בו את זיין ברקן” (טשינער ג' 7).

“אנו איז סכה נֶבֶת גַּעֲפִינְט זָוֶר:” האי הספירה
אי עיבידתיה... חד אמר על מישיה בן יוסף
שנחרג היינו דכתיב, והכיתו אללו את אשר ذكرו
כפדו עליו כמספר על הוהה. (זכריה י' ב')
אם דבר אבו עוזרא אומנת ווירדער אוירך “הנה

דושיקאָב שיף'ס אײַנְיַקָּעַל ווערט
אַ קִרְיֶסְטְּלִיכָּעַ פָּרוֹי

ב אָרֶן אַיִינְגֶּן וְאַבָּאָהָן הַאֲמָט דֵּי טַאכְמָעָר פָּוּ
כָּאַרְטִימָעָר שֵׁיהָן אַיִינְיקָעָל פָּוּ דָעַם גְּרוּיסָעָן
פִּילָּאנְטְּרָאָפּ דַּוְשְׂיוֹקָאָב שְׁוֹפּ, הַתּוֹנָה גַּעַחַט מִיטּ אָ
קְרִיסְטָן.
דֵּי הַתּוֹנָה אִיז גַּעֲפְּרָאוּעָט גַּעֲוָעָרָעָן אַיִינְגֶּן
פָּוּ דֵי רַיְיכָסְטָן עֲפִיסְקָאָפְּאַלְּשָׁע קְרִיבָעָן אִין נִיּוֹ
יָאָרָק, אָזְנוּ דָעַר מַכְדָּר קִידְרוֹשָׁין אִיז גַּעַוּעָן דָעַר בָּעַד
גַּעַוְונָהָן בְּשָׂעָהָן “אַנְגְּלָהָן”.

דיעוז ערשיןונג איז פון גרויסער באדייטונונג:
אונזערע פאנאטישע אידישע ברידער, די וואכ
האלטען זיך כלמארש פרום, (משטיינס געואנט,
וואסארא פרומקייטס קען) געפינגען בי אידערן איז
אַםְרָיָקָא) זוי האבען & כלל. איז וועו אַיד ווערט
אַ קִרְיסֶט, האט ער דאַבָּי אַ מאַטְרָיעָלָעָן מאַטָּוֹן.
צְבָשׂ: אַז קְרִיסְטָן בָּאַצְּאַהֲלָעָן אַסְפָּאָר נָעַל פָּאָר
אַ אַידְרִישׁ נְשָׂמָה וָוָעָרֶט אַ קִרְיסֶט; וָוָסָם קָעְנָעָן
זַוְּיַ אַבְּדָר זַגְּנָעָן צַוְּדָעָם אַוְיכָעָן דָּרְמָאַנְטָעָן פָּאָל?
דוֹזְיָקָב שְׂוִיף האט אַיבָּעָה גַּעַלְאָזָט אַסְפָּאָר מַילְיאָר
געַן פָּאָר זַיְנָעַ קִינְדָּהָרָה האט דָּאָר די טַאַכְטָעָר פָּוּ
מִאַרְטִימָעָר שְׂוִיף גַּעַהָאָט גַּעַלְהָ די וּהוֹתָר טָאָר
וָוָסָם זַוְּגָוָאָרָעָן אַז גַּעַוְאָרָפָעָן קִרְיסְטָלְקָעָפָרְיוֹ? וּוּסְאָרָא
פִּירְוָעָשׂ קָעָן מַעַן נָאָר כָּאָכָעָן וָוָעָנָעָן דָּעַם קִרְיסְטָלְקָעָפָעָן
וּוְינָר וָוָסָם האט אַרְיָין גַּעַוְאָרָפָעָן אַ פָּוֹנָק פָּוּ
קִרְיסְטָעָנָטָם אַזְוָעָן דָּעַר מְשָׁבָחָה פָּוּ דָּוְזְיָקָב שְׂוִיף.

די שעננטט אידיעש לישחה אין איבעיקאָן?
דאס אין אבער ניט די אינציגע פאיסירונג
אין דער אידושער גאנס פון שענהן משפחות פון
פילאנטראָפֿיעַ, יהומ, אונטעליגען אוון לומדות!
דער זוועה פון דעם בָּרְחוֹבֶטָעָן "אונטערטויִעַר" האָנֵן
אוֹד אִיצְט הַתּוֹנֶה גַּהֲאַט מִיט אַ קְדִּיסְטְּלִיבָעַ פרוֹזַ
איַן אַ טְּשִׁוּרָטַשַּׁ אַין נָוַיְאָרָק! די פָּרְגָּאָנְטַע
משפחה "שְׁטָעָרָן" האָבען אוֹיד קְרִיפְּטָעָן אַין זְיעָר
סִיטַּן! נוֹשֵׁת לאָגַג צוֹרִיךְ האָמֵיר עַדְשַׁת גַּלְעָזָעַן
אַיבְּעָר דעם ערִישַׁט פָּרְשָׁטָאָרְכָּעָנָם דָקְטָאָר טְרָעַן
וּעם פון לאָנדָאָג, וועלכער האָט גַּעַשְׁטָאָמָט פון'ס
גרוֹיסְעָן גַּאֲוָן ("דִּשְׂיָוָן"), אוֹן אַט דער דָקְטָאָר אַין
געֻווֹעָזָעַן כל וּמִיוֹ אַגְּלוּבִּינְגָּעָר אַין יִשְׁעוֹן הַמִּשְׁיחָה.
דער שְׁרִיבָּעָר פון דְּזָעָן צִילְעָן האָט אַנְגָּעָנָסְטַ
באָגְעָנָסְטַן אַיד פון דעם רְכִיבָּמָס בְּשִׁפחָה
וְשִׁלְבָּאָן וְלִבְּרָאָן אַנוּ וְשָׁוֹטָן הַמְּשִׁיחָה.